ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ กระบวนการจัดการปัญหากับความเข้มแข็งของชุมชน

ผู้เขียน นางพรพนิดา มุจลินทโมลี

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษานอกระบบ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ คร. ชูเกียรติ ลีสุวรรณ์

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการจัดการปัญหาและกิจกรรมที่ใช้ ในการจัดการปัญหาของชุมชน และความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการจัดการปัญหากับ ความเข้มแข็งของชุมชน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธี ผสมผสานกันได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและแบบไม่มีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม รวมทั้งศึกษาข้อมูล จากเอกสารทางราชการ เอกสารวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการศึกษาภาคสนามใน หมู่บ้านดง หมู่ที่ 2 ตำบลนายาง อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้

กระบวนการจัดการปัญหาของชุมชน ประกอบด้วย การตระหนักถึงปัญหาที่จะ เกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นแล้ว มีการพูดคุย ประชุม ปรึกษาหารือ ทำความเข้าใจปัญหาร่วมกัน ร่วมกัน วิเคราะห์หาสาเหตุ วางแนวทางแก้ไขปัญหา และกำหนดกิจกรรมที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาที่ สอดคล้องกับบริบท วัฒนธรรมประเพณีของชุมชน มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ตามความถนัด และความเหมาะสม ร่วมกันตั้งกฎกติกา และทบทวบสรุปบทเรียนร่วมกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการจัดการปัญหากับความเข้มแข็งของชุมชน
มีลักษณะที่ชุมชนได้ใช้ความเข้มแข็งที่ชุมชนมีอยู่เดิมมาเป็นพื้นฐานในการทำให้คนในชุมชน
มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการปัญหา ทำให้การแก้ไขปัญหาของชุมชนสำเร็จลุล่วงตาม เป้าหมายที่ร่วมกันตั้งไว้ ความเข้มแข็งที่ชุมชนใช้ในการจัดการปัญหาประกอบด้วย ความเป็น เครือญาติ ความรู้สึกถึงความเป็นคนในชุมชนเดียวกัน การมีวัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อ ร่วมกัน การมีภูมิปัญญาเป็นทุนเดิมของชุมชน การมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย การมี ทรัพยากรธรรมชาติเช่น ดิน น้ำ ป่า ที่อุดมสมบูรณ์ การมีผู้นำที่มีทักษะและมีความสามารถใน การแก้ปัญหาต่างๆของชุมชน

ประสบการณ์การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนได้ส่งผลทำให้ความเข้มแข็งของ ชุมชนเพิ่มขึ้น คือ ทำให้คนในชุมชนมีความรู้สึกผูกพันกันมากขึ้น ได้สร้างผู้นำคนใหม่ๆ เกิดขึ้น สร้างความรู้สึกผูกพันต่อวัฒนธรรม ประเพณีที่ยึดถือร่วมกันเพิ่มขึ้น เพิ่มพูนภูมิปัญญา ของคนในชุมชน มีเวทีการเรียนรู้ใหม่ๆเกิดขึ้น และมีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้มี ความอุดมสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Process of Problem Management and Community Strength

Author Mrs. Pornpanida Muchalintamolee

Degree Master of Education (Nonformal Education)

Thesis Advisor Assoc.Prof.Chukiat Leesuwan

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the process of problem and activity management, and the relationships between such process and the community strength.

This qualitative research employed a muti-technique of data collection such as the use of formal and informal interviews, participant and non-participant observations, focus group discussions, and documentary analyses. The field data were collected within Ban Dong village, Moo 2, Nayang sub-district, Sobprab district, Lampang province.

The research results were as follows.

The problem management process of the community consisted of the awareness of the in-coming or emerging/emerged problems. The community members would discuss, hold meetings, mutually study and analyses the problem issues, then, set some measures for the problem solutions and activities relating their cultural and traditional contexts. Their roles for problem solution were divided according to their skills and appropriateness, and their regulations after reviewing their lessons learnt together.

The relationships between the problem management and the community strength could be identified as the way the people used their existing strengths as the foundation for participatory management process. That aspect could lead the community to solve its problems successfully. The community strengths' elements consisted of kinship, community sense, mutual beliefs in traditions and culture, local wisdom, variety of learning sources and natural resources such as fertile land, water, and forest, including skillful leaders capable to cope with various community problems.

The experiences of community problem solution caused the strength of the community increasingly. That was to create the sense of community, new leaders, commitment to culture and traditions, and to increase wisdom among the local wisdom people, new learning situations, and also a conservation of the community's fertile natural resources.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved